Diagnostiek en beleid bij kniepathologie in de huisartsenpraktijk
Een praktijkverbeterend onderzoek in 2 huisartsenpraktijken

Haio: VAN ECCELPOEL Jens , KUL
Promotor: SCHOENMAKERS Birgitte , KUL
Praktijkopleider: VAN EYKEN Dirk

Context: Knieproblemen zijn een frequent voorkomende klacht in de huisartsenpraktijk. Er zijn maar weinig studies naar v??rkomen, diagnostiek en beleid bij knieproblemen in de eerste lijn. Gezien de moeilijkheden die in de onderzochte praktijken werden aangegeven bij diagnostiek en beleid van atraumatische knieproblemen werd een praktijkverbeterend onderzoek uitgevoerd.

Onderzoeksvraag: De primaire onderzoeksvraag luidt : ? Welke diagnoses worden door de huisarts gesteld bij knieproblemen en welke diagnoses worden het vaakst gesteld? De secundaire onderzoeksvragen luiden : ? Hoe vaak worden technische onderzoeken aangevraagd, welke en wanneer? ? Wat is het beleid van de huisarts bij kniepathologie wat betreft NSAID (en andere behandelingsopties)? ? Leidt implementatie van de NHG standaarden : ?Niet-traumatische knieproblemen bij volwassenen? en ?Traumatische knieproblemen? tot een verandering in het beleid inzake atraumatische kniepathologie bij volwassenen in de huisartspraktijk.

Methode: Dit is een prospectief onderzoek met een praktijkverbeterende interventie uitgevoerd in 2 huisartsenpraktijken. Met behulp van een registratieformulier werden gedurende 10 maanden alle consultaties geregistreerd van patiënten ouder dan 18 jaar die de huisarts consulteerden met knieproblemen. Na 6 maanden (observatieperiode) werd een implementatie uitgevoerd van de NHG standaarden : ?Niet-traumatische knieproblemen bij volwassenen? en ?Traumatische knieproblemen?. De verkregen data uit de observatieperiode werd geanalyseerd. Voor de atraumatische knieproblemen werden de data uit de observatieperiode vergeleken met de data uit de controleperiode. De statistiek werd uitgevoerd met Excel en met de multivariate analyse functie in SAS9.4

Resultaten: Tijdens de observatieperiode werden 105 patiëntencontacten geregistreerd waarvan 79 atraumatische en 26 traumatische knieproblemen. Bij atraumatische knieproblemen waren aspecifieke kniepathologie (30%), gonartrose (18%) en meniscusletsels (15%) de meest gestelde diagnoses, bij traumatische knieproblemen collaterale band letsels (26%), aspecifieke kniepathologie (23%), meniscusletsels (15%) en contusio?s (11%). In 41% van de consultaties voor knieproblemen werd beeldvorming aangevraagd. NSAID werden voorgeschreven bij 38% van de atraumatische en bij 32% van de traumatische knieproblemen. Tijdens de controleperiode werden 42 patiëntencontacten geregistreerd waarvan 28 atraumatische en 14 traumatische knieproblemen. Er werden na interventie geen statistisch significante verschillen waargenomen in het beleid van atraumatische knieproblemen.

Conclusie: De meest gestelde diagnoses bij knieproblemen waren ?aspecifieke kniepathologie?, gonartrose, meniscusletsels en collaterale bandletsels. Beeldvorming werd door de huisartsen in de onderzochte praktijken bij bijna de helft van de knieproblemen aangevraagd terwijl de NHG standaarden aanraden om beeldvorming te beperken tot enkele specifieke situaties. Er bleek een duidelijke voorkeur voor NSAID boven paracetamol hoewel de NHG standaarden aanraden om paracetamol als eerste keuze analgeticum te gebruiken. De artsen konden zeer vaak geen precieze diagnose stellen. Bij deze groep ?aspecifieke? knieproblemen werd dan ook nog eens het grootste aantal beeldvormende onderzoeken aangevraagd en werd er vaker NSAID voorgeschreven dan bij

andere kniepathologie. Het beleid bij dergelijke onduidelijke diagnose is dus niet duidelijk beschreven. Dit vormt een mogelijk uitgangspunt voor toekomstig onderzoek. Na implementatie van de NHG-richtlijnen ?Niet-traumatische knieproblemen bij volwassenen? en ?Traumatische knieproblemen? werd geen verandering gezien in het beleid van de huisartsen bij atraumatische knieproblemen.